

Amsterdam, 18 november 2021

Geachte cultuurwoordvoerders in de Tweede Kamer,

Op 22 november behandelt u het onderdeel cultuur van de OCW-begroting. Naar aanleiding van de brief Stand van zaken moties en toezeggingen met betrekking tot cultuur, die minister van Engelshoven op 16 november jl. in aanloop naar het debat naar de Kamer stuurde, willen wij graag het volgende onder uw aandacht brengen.

Herstel- en transitieplan

De minister formuleerde op 24 september jl. in de brief Steun aan de culturele en creatieve sector en herstelplan haar vier uitgangspunten voor een Herstel- en transitieplan.¹ De minister heeft in het Kamerdebat van 28 september jl. toegezegd de contouren van een herstelplan te zullen schetsen. Ook is de motie De Hoop c.s. ingediend waarin Uw Kamer de minister verzoekt om te komen met een Herstelplan gericht op de lange termijn, en dit uiterlijk 1 januari 2022 in te voeren.

In de brief van 16 november verwijst de minister naar het advies van de Raad voor Cultuur en naar de gesprekken die met de Taskforce culturele en creatieve sector zijn gevoerd. Zowel de Raad voor Cultuur als de Taskforce hebben afgewogen adviezen en investeringsagenda's opgesteld die ingaan op de benodigde steun op de kortere termijn en op herstel en transitie op de langere termijn. Zie hiervoor ook de bijgevoegde notitie Taskforce Sporen voor het Herstelplan Culturele en Creatieve Sector en bijbehorende Investeringsagenda, met daarin een benodigde extra investering van €870 miljoen in 2022 en een structurele versterking van €500 miljoen vanaf 2023. Daarnaast heeft het Erfgoedplatform kort na de verkiezingen van maart in een brief ook de benodigde investeringen voor erfgoed aangegeven, eveneens bijgevoegd.

In de brief van 16 november lezen wij echter geen volledig en afgewogen plan dat zowel voor de korte als de lange termijn moet leiden tot de ontwikkeling van een sterke, vernieuwde culturele en creatieve sector, die in en na de coronacrisis een belangrijke maatschappelijke bijdrage kan leveren. Dit is spijtig daar de urgentie van steun en een herstelplan dat op korte termijn van start kan gaan is gegroeid door de actuele epidemiologische ontwikkelingen.

De voorstellen die de minister opsomt zijn zeker relevant en een aantal suggesties die zij doet is ook interessant. Bijvoorbeeld het creëren van ruimte in de NWO-agenda voor onderzoek door creatieve makers. Maar de plannen tonen weinig ambitie, concentreren zich op incidentele middelen en helaas vooral op de korte termijn. De ook door de minister gewenste transitie, innovatie en vernieuwing en voostellen hiertoe voor de lange termijn komen niet in de brief voor. Evenmin als essentiële onderdelen zoals regelingen direct gericht op makers, garantieregelingen voor audiovisuele producties, evenals aandacht voor talentontwikkeling of plannen voor innovatie (anders dan alleen op digitaal gebied).

Wij begrijpen dat het politiek lastig is om in een demissionair tijdsgewricht toezeggingen te doen die in het beleid van een volgend kabinet moeten worden uitgewerkt, maar dat maakt steun, herstel en transitie aan de hand van een doorwrocht plan niet minder noodzakelijk. Wij dragen graag bij aan de nadere opzet en uitwerking van een realistisch Herstel- en transitieplan, waarbij beleid en praktijk voor de culturele en creatieve sector op elkaar aansluiten.

¹ Bieden van rust en ruimte; arbeidsmarktpositie van werkenden in de culturele en creatieve sector; ruimte voor innovatie en de potentie die digitalisering; regionale en lokale culturele infrastructuur

Coulance en Verlenging cultuurnotaperiode

De culturele en creatieve sector is blij dat de minister bereid is de coulancemaatregelen door te laten lopen tot eind 2024, en zal zelf ook borgen dat dit niet ten koste gaat van Fair Practice. Met betrekking tot de Verlenging cultuurnotaperiode schetst de minister een aantal perspectieven en geeft zij de Kamer een aantal overwegingen mee, maar een besluit wordt niet genomen. Zij beantwoordt vooral de vraag of verlenging voor de sector daadwerkelijk leidt tot meer rust en ruimte. De meer fundamentele vraag over de noodzaak om ruimte te creëren voor een fundamentele herbezinning van het bestel laat zij liggen. En juist in deze coronaperiode is gebleken hoe noodzakelijk dit is. De discussies over de knelpunten in de culturele en creatieve sector - zowel in het veld als bij beleidsmakers - waarover in de sector nu volop wordt nagedacht, vragen tijd en ruimte, die er onvoldoende is als de sector zich na juni 2022 alweer moet gaan verhouden tot een nieuwe Uitgangspuntennota van een volgende minister. Met de juiste randvoorwaarden en voldoende tijd is naar ons idee een verlenging zonder al te veel rompslomp echt mogelijk. Daarbij kan de ervaring van de afgelopen periode met betrekking tot coulance een rol spelen.

Noodsteun en Steunpakketten

Tot slot. Op 9 september jl. heeft de Taskforce culturele en creatieve sector een noodkreet gestuurd aan Kabinet en Kamer om de financiële noodsteun die op 1 oktober stop werd gezet voor de culturele en creatieve sector voort te zetten tot de inwerkingtreding van het noodzakelijke herstel- en transitiepakket. De Taskforce raamt in die brief een bedrag van ruim 1 miljard euro aan derving van publieksinkomsten voor de tweede helft van dit jaar. Daarbij is uitgegaan van volledige heropening per 1 oktober 2021. In de eerste helft van 2021 bedroeg de geraamde derving als gevolg van de lockdown 1,8 miljard euro. Daarmee komt het omzetverlies voor het hele jaar 2021 op 2,8 miljard euro. De aangekondigde extra steun voor de evenementensector en via de Suppletieregeling bij Fonds Podiumkunsten is zeer welkom maar zoals ook de VNG betoogt kan het grootste deel van de sector, inclusief de werkenden, geen aanspraak maken op noodsteun. Wij verzoeken u daarom nogmaals meer ruimte te maken voor noodsteun ter overbrugging van de komende maanden, zeker nu er nog geen zicht is op het noodzakelijke plan voor herstel en transitie met bijbehorend budget. Daarbij zullen wij als sector committeren dat steun voor organisaties ook door druppelt naar zzp'ers en flexwerkers. Wij wensen u een constructief debat.

Met vriendelijke groet, namens de Taskforce culturele en creatieve sector,

Jan Zoet, voorzitter Kunsten '92

[De Taskforce culturele en creatieve sector](#) is een samenwerkingsverband van ruim 100 branche-, beroeps- en belangenorganisaties. Doel van de taskforce is om door gezamenlijke analyses, informatie-uitwisseling en afstemming de Coronacrisis het hoofd te bieden.

Deelnemende koepels: Kunsten '92 is de belangenorganisatie voor de hele kunst-, cultuur, erfgoed- en creatieve sector, met 400 leden uit alle disciplines. Federatie Creatieve Industrie is de belangenbehartiger voor de creatieve industrie (BNA, BNO, DGA, DDD, MODINT, Buma Cultuur, NAPA, NCP, Dupho, NVPI). De Federatie Cultuur bundelt de branche- en werkgeversverenigingen in onder meer de podiumkunsten, musea, bibliotheken, centra voor de kunsten, concertzalen, theaters, poppodia en orkesten. Het Erfgoedplatform verenigt een groot aantal organisaties die staan voor de belangen van roerend, onroerend, materieel en immaterieel erfgoed. De Creatieve Coalitie verenigt 46 belangen- en beroepsverenigingen van individuele makers en vertegenwoordigt >50.000 creatieve professionals. De Popcoalitie, de Federatie Auteursrechtbelangen de VVTP (Vereniging Vrije Theater Producenten), de VVEM (Vereniging van Evenementenmakers), de Federatie Auteursrechtbelangen, De Zaak Nu, ENCORE en Platform ACCT zijn eveneens aangesloten bij de taskforce.

In de Taskforce culturele en creatieve sector is ook vertegenwoordigd de Alliantie van Evenementenbouwers. Omgekeerd neemt de taskforce deel aan deze evenementenalliantie.